

**Tromsø
kommune**

Investeringsreglement

VEDTATT AV KOMMUNESTYRET 23.03.2022

Innholdsfortegnelse

1.	INNLEDNING OG BAKGRUNN	3
2.	HENVISNING TIL LOV OG FORSKRIFTER	4
3.	SENTRALE BEGREPER.....	4
4.	VIRKEOMRÅDE	6
5.	PROSESS.....	7
5.1.	BEHOVSMELDING	8
5.2.	KRAV TIL KONSEPTVALGUTREDNING (KVU).....	8
5.3.	KVALITETSSIKRING AV KONSEPTVALG (KS1)	10
5.4.	BESLUTNING OM KONSEPTVALG.....	11
5.5.	KRAV TIL FORPROSJEKTFASEN	11
5.6.	KVALITETSSIKRING AV FORPROSJEKT (KS2)	12
5.7.	INVESTERINGSBESLUTNING	12
6.	ORGANISERING.....	13
7.	RAPPORTERING.....	13

1. INNLEDNING OG BAKGRUNN

Årsbudsjettet skal være realistisk og fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i budsjettåret. Det følger således av kommuneloven at investeringsbudsjettet er ettårig. Dette innebærer at et investeringsprosjekt som vil gå over flere budsjettår, må tas inn i investeringsbudsjettet kun med den delen av utgiftene til prosjektet som forventes i det aktuelle budsjettåret.

Bevilgninger til del av utgiftene til et flerårig prosjekt må deretter tas inn i de påfølgende års budsjetter i takt med prosjektets fremdrift. Samtidig innebærer dette at vedtak om totale kostnadsrammer for flerårige enkeltprosjekter må gis som tillegg til den obligatoriske oppstillingen av investeringsbudsjettet, og utgiftene må fordeles på de enkelte år i handlingsprogrammet.

Ingen investeringsprosjekter kan startes uten nødvendig bevilgning fra kommunestyret.

Kommuneplanens areal- og samfunnsdel danner det strategiske fundamentet for planleggingen i kommunen, også i forhold til økonomiområdet. Langsiktige mål og strategier uttrykkes også i strategier, temaplaner og behovsanalyser.

Med utgangspunkt i disse styringsdokumentene og gjeldende handlingsprogram utarbeides den langsiktige investeringsplanen, som viser kommunens helhetlige investeringsplan i et 10-årsperspektiv. Investeringsplanen vil rulleres årlig.

De første årene av investeringsplanen danner det vesentligste av grunnlaget for kommunedirektørens forslag til investeringsbudsjett i handlingsprogrammene. Handlingsprogrammet vedtas av kommunestyret og skal inneholde prioriterte investeringer over en fireårsperiode, hvor det første året er årsbudsjettet. Grunnlaget for investeringsbudsjettet, detaljert prosjektoversikt med kostnadsrammer, følger forslag til handlingsprogram.

Endringer i årsbudsjettet vil være påkrevd selv om den totale budsjettbalansen ikke er forrykket. Kravet til budsjettreguleringer gjelder for de enkelte bevilgninger når forventede utgifter overskrider de enkelte rammer som er vedtatt i årsbudsjettet. Dette innebærer at forsinkelser eller forseringer av investeringsprosjekter som påvirker kommunestyrets bevilgninger må innarbeides i et revidert budsjett når avvikene tilsier det. Tilsvarende gjelder for forventninger om kostnadsøkninger/-reduksjoner eller inntektsreduksjoner/-økninger.

I tertialrapport 1 og 2 kan kommunestyret foreta endringer i årets investeringsbudsjett med konsekvenser for handlingsprogramperioden. Kommunedirektørens forslag til revidert prosjektoversikt, følger i tertialrapporteringene.

Budsjetterte prosjekter som ikke er iverksatt eller fullført innenfor planlagt budsjettår, skal tas med i årsbudsjettet for påfølgende år, enten i egen sak eller i forbindelse med 1. tertialrapport.

Investeringsbevilgninger i vedtatt handlingsprogrammets år 2-4 er ikke bevilgninger som underordnet organ kan disponere.

2. HENVISNING TIL LOV OG FORSKRIFTER

Kommuneloven § 14-9 angir skillet mellom drift og investering. Videre er dette spesifisert i kapittel 2 i budsjett- og regnskapsforskriften, og i GKRS regnskapsstandard KRS nr. 4. Definisjon av anskaffelseskost framkommer i regnskapsstandard nr. 2.

Det skarpe skille mellom drift og investering har sin begrunnelse i hva kommunen har adgang til å lånefinansiere, jamfør kommuneloven § 14-14 til § 14-17. Kommunen kan bare lånefinansiere investeringer som har hjemmel i investeringsbudsjettet, og låneopptaket må være innenfor kommunestyrets vedtatte ramme, jamfør kommuneloven § 14-14. Kommunen kan ikke ta opp lån for den delen av anskaffelsen som blir kompensert etter merverdiavgiftsloven, jamfør kommuneloven § 14-15. Kommuneloven med forskrift har ikke noen egne bestemmelser på hvordan man skal følge opp investeringsprosjekter, utover det som følger av § 14-5.

3. SENTRALE BEGREPER

Investering

Investeringer er definert som anskaffelse av varige driftsmidler over 100 000 kroner, inklusive merverdiavgift, med en forventet levetid på minimum 3 år. Som hovedregel regnes også finansielle anleggsmidler (eksempelvis aksjer) som investering. Aksjer og andeler kan likevel ikke lånefinansieres. (unntak følger av kommuneloven § 14-15, 2. ledd). Hvorvidt en anskaffelse er investering eller ikke må vurderes i hvert enkelt tilfelle. Vurderingen må gjøres i samsvar med kommunal regnskapsstandard (KRS 2 og 4).

Hovedregelen er at en investering skal bestå av en enkelt klart definert eiendel som ikke kan splittes opp i flere eiendeler. En investering kan imidlertid også bestå av to eller flere separate objekt som fremstår og fungerer som en enhet med en egen definert funksjonalitet (for eksempel pc'er i felles nett/avdeling).

Tilskudd til andres investeringer er som hovedregel driftsutgift. Unntak fra dette er tilskudd til andres investeringer som nevnt i kommuneloven § 14-16 første og andre ledd, trossamfunnsloven § 14 fjerde ledd og gravplassloven § 3 tredje ledd. Slike tilskudd føres i investeringsregnskapet hvis de finansieres av inntekter i investeringsregnskapet, jf. budsjett- og regnskapsforskriften § 2-4.

Påkostning

Påkostning er tiltak som fører eiendelen til høyere standard, til en annen stand eller funksjon enn den hadde tidligere. Ved klassifisering av en utgift skal det derfor vurderes hvorvidt utgiften setter eiendelen i en annen stand enn tidligere, og bidrar til å øke eller endre eiendelens funksjonalitet og kapasitet. Det skal også vurderes om utgiften øker eiendelens økonomiske levetid i forhold til fastsatt økonomiske levetid (avskrivningstid). Påkostning er en investering hvis utgiften er vesentlig og oppfyller de øvrige klassifikasjonskriteriene iht. KRS 2 og 4.

Vedlikehold

Vedlikehold er utgifter som påløper for å holde et anleggsmiddel i samme standard tilsvarende som det var på opprinnelig anskaffelsestidspunkt. Vedlikeholdsutgifter skal føres i driftsregnskapet.

Langsiktig investeringsplan

Den langsiktige investeringsplanen beskriver det samlede investeringsbehovet i et 10-års perspektiv basert på behovsanalyser, IT-strategi, anleggsplaner, eiendomsstrategi, og øvrige kjente investeringsbehov.

Faseinndeling

Faseinndelingen angir hvilken fase prosjektet er i.

Konseptanalyser

Gjennom konseptanalyser utredes alternative konsepter og man identifiserer det prosjektet som i størst utstrekning gir måloppnåelse og tilfredsstillende kommunens behov.

Kostnadsramme

Kostnadsrammen angir samlet brutto ramme (inkludert prisstigning og mva.) for et enkelt prosjekt uavhengig av periodisering og finansiering. For investeringsprosjekter med løpende bevilgning angis ikke kostnadsramme.

I kostnadsoverslag benyttes som hovedregel forventet brutto kostnad inklusive forventet prisstigning og merverdiavgift. Eventuelle salgsinntekter eller tilskudd inngår ikke i forventet kostnad, men skal budsjetteres.

I prosjektets konseptfase blir forventet kostnad foreløpig estimert. Estimatet vil i tidlig fase ha stor usikkerhet. I planleggingsfasen vil forventet kostnad bli konkretisert og usikkerheten redusert. Dette blir da grunnlaget for justering av ramme for gjennomføringsfasen av investeringsprosjektet.

Levetid

Levetid er definert som utnyttbar levetid, og er den forventede brukstiden til et anleggsmiddel. Anlegget avskrives i samsvar med utnyttbar levetid jf. budsjett- og regnskapsforskriften § 3-2 første ledd, men ikke lengre enn det som følger av § 3-4.

Vurderinger rundt levetid og dekomponering gjøres i behovsmeldingen.

Merverdiavgiftsbehandling

Vurdering av merverdiavgiftsområde gjøres i behovsmelding og konseptvalgutredning, herunder redegjørelse for bruk av investeringen og utarbeidelse av fordelingsnøkler på merverdiavgift. Denne vurderingen vil avgjør hvor stor del av finansieringen som dekkes av merverdiavgiftskompensasjon og hvor mye som eventuelt kan lånefinansieres.

Bevilgningsformer

Generelt

Bevilgninger til investeringer gis som brutto kostnad inkl. mva. og prisstigning. Eventuelle salgsinntekter eller tilskudd skal budsjetteres separat.

Bevilgning til enkeltprosjekter

For eksempel investering i en skole eller barnehage med kostnadsramme som kan løpe over flere år. Det skal legges frem egne saker for politisk behandling for byggeprosjekt der kostnadsrammen overstiger 50 mill. kroner og øvrige prosjekter over 25 mill. kroner, samt forprosjekter/investeringer av særlig politisk interesse.

Rammebevilgninger

Gruppe av prosjekt som har en bevilget ramme i budsjettet. For eksempel boliger, prosjekter innen vann og avløp, og mulighetsstudier innen et område.

Løpende bevilgning

Formål som har en fast løpende årlig bevilgning som skal dekke flere tiltak. For eksempel turveier, veiforsterkning og kollektivtrafikk.

4. VIRKEOMRÅDE

Investeringsreglementet gjelder for:

- a) alle investeringer i Tromsø kommune, for eksempel formålsbygg, infrastruktur, kulturbygg, idrettsanlegg og IKT/digitalisering.
- b) samtlige virksomheter som er del av Tromsø kommune som juridisk enhet. Reglementet gjelder investeringsprosjekter i kommunale foretak, samt i ikke-kommunale virksomheter (eksempelvis kirken) dersom Kommunen bidrar med hel eller delvis finansiering eller garanti for prosjektet.

Investeringsreglementet gjelder ikke for:

- a) Prosjekter der kommunen bidrar med deler av prosjektfinansieringen, og kommunen ikke har bestemmende myndighet.

Terskelverdi

Investeringsreglementet gjelder først og fremst for større investeringsprosjekter. Omfanget av de ulike fasene i investeringsprosessen kan tilpasses og skal reflektere prosjektets risiko og vesentlighet.

Krav til konsekvensutredning (KVU) og kvalitetssikring (KS) gjelder dersom minst et av alternativene som utredes i konseptfasen har en samlet anslått kostnadsramme for investeringskostnadene over terskelverdien.

Byggeprosjekter og tilhørende brukerstyr skal ses i sammenheng og utredes og kvalitetssikres samlet gjennom KVU og KS. I forprosjektfasen kan bygg og brukerstyr planlegges som to prosjekter, men forprosjekteringen skal koordineres slik at prosjektene kan kvalitetssikres samlet. Tiltaket er omfattet av reglementet dersom samlede anslåtte investeringskostnader (bygg og brukerstyr) overstiger terskelverdien.

Terskelverdien er 10 mill. kroner for IKT /digitaliseringsprosjekter, 50 mill. kroner for byggeprosjekter og 25 mill. kroner for øvrige prosjekter.

Krav til mindre investeringsprosjekter

Investeringsreglementets faseinndeling gjelder også for mindre prosjekter. Mindre prosjekter preges normalt av begrenset risiko og kompleksitet. Omfanget av det arbeid som gjøres, dokumentasjonen

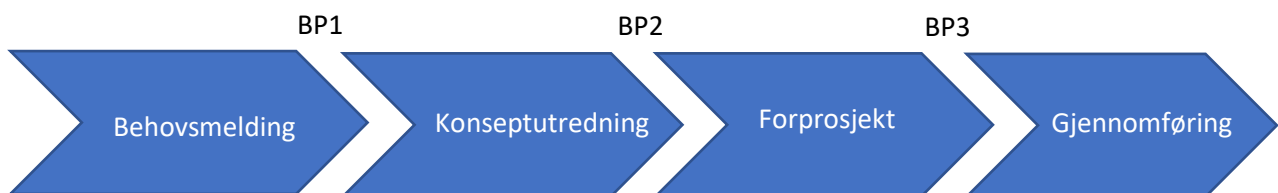
som utarbeides og kvalitetssikring skal reflektere prosjektets risiko og vesentlighet. Det er prosjekteiers ansvar å etterse at den grunnleggende prosjektmetodikken følges, og det skal kunne dokumenteres at dette er gjort.

Det kan også være krav om at investeringsprosjekter over visse beløp skal ha et samlet kostnadsoverslag med tilhørende finansieringsplan. Ut over bevilgninger til organisatoriske enheter eller prosjekter kan det komme sentrale bevilgninger til for eksempel utlån og mottatte avdrag på utlån, kjøp og salg av aksjer og salg av eiendommer, bygg og anlegg. Kommunestyret kan fastsette at slike sentrale bevilgninger kun skal håndteres av kommunestyret selv, eller at formannskapet får visse fullmakter.

5. PROSESS

Det legges til grunn at kommunale investeringsprosjekter gjennomføres med følgende faseinndeling:

1. Behovsmelding
2. Konseptutredning
3. Forprosjekt
4. Gjennomføring

1. Behovsmelding omfatter det tidligste arbeidet med å avklare at det er, eller vil oppstå et problem som kan tilsi at kommunen skal iverksette tiltak og vurdere hvordan dette bør utredes videre. For store prosjekter vil resultatet av behovsmeldingen være et mandat for konseptfasen. Beslutning om midler til utredning fattes. For mindre prosjekter, uten vesentlig risiko for tjenesteområdet eller andre tjenesteområder, vil resultatet av behovsmeldingen være innspill til kommunedirektørens arbeid med handlingsprogrammet.
2. Konseptfasen skal munne ut i en konseptvalgutredning (KVU) som skal gjennom kvalitetssikring (KS1) før konseptvalg kan fattes i kommunestyret. Formålet med konseptvalgutredningen er å utarbeide et beslutningsgrunnlag for å velge hvilket konsept som eventuelt skal videreføres i forprosjektfasen.
3. Forprosjektet skal deretter utarbeide styringsunderlag og kostnadsanslag for det valgte konseptet. Gjennomføringstid, særlig for forprosjektfasen, vil variere mellom ulike områder, og spesielt for saker som også skal planlegges etter plan- og bygningsloven. Styringsunderlag og kostnadsoverslag skal kvalitetssikres gjennom KS2 før investeringsbeslutning og fastsettelse av prosjektets kostnadsramme kan fremmes for kommunestyret.
4. Gjennomføringsfasen kommer etter investeringsbeslutning kommunestyret. Dette reglementet konsentrerer seg om kravene til konseptfasen og forprosjektet og kravene til kvalitetssikring av dette arbeidet. Det etableres egne rutiner for prosjektgjennomføring og oppfølging.

Beslutningspunkt

BP1 – Beslutning om utredning	BP2 – Beslutning om konsept	BP3 – Beslutning om investering
Større prosjekter		
Midler til utredning søkes i tertialrapport eller handlingsprogram	Sak om konseptvalg fremmes til politisk behandling. Grov kalkyle innarbeides i handlingsprogrammet.	Sak om forprosjekt fremmes til politisk behandling. Kalkyle med høyere presisjonsgrad innarbeides i handlingsprogrammet.
Mindre prosjekter*		
Innspill til handlingsprogram eller tertialrapport.	Mindre enkeltprosjekter med lav risiko, samt løpende bevilgninger kan gå direkte til BP3.	Kalkyle med høyere presisjonsgrad innarbeides i handlingsprogrammet.

*Som mindre investeringer regnes investeringer som er av lav beløpsmessig størrelse og heller ikke inneholder vesentlig risiko eller konsekvens for tjenesteområdene og/eller brukerne.

5.1. BEHOVSMELDING

Behovet meldes til direktør som vurderer og eventuelt godkjenner behovsmeldingen. Behovet skal ha sin forankring i planer og strategier fra hhv KPA, KPS eller langsiktige planer utarbeidet på avdelingsnivå. Eller gjennom formelle prosesser som strategiarbeid, tjenstedesign eller annet arbeid. Behovet konkretiseres i en behovsmelding. Malen for behovsmelding er et eget dokument og skal følges. Ved kjøp eller salg av eiendom, behov for transformering av eiendom eller opphør av leieavtaler, gjøres dette gjennom eiendomsmelding.

5.2. KRAV TIL KONSEPTVALGUTREDNING (KVU)

Formålet med konseptvalgutredningen er å utarbeide et beslutningsgrunnlag for å velge hvilket konsept som eventuelt skal videreføres i forprosjektfasen. Konseptvalgutredningen skal være strukturert med følgende kapitler:

1. Problembeskrivelse
2. Behovsanalyse
3. Strategiske mål
4. Alternativanalyse
5. Føringer for forprosjektfasen

Problembeskrivelse

Utgangspunktet for ethvert prosjekt er at man står overfor et problem som skal løses. Problembeskrivelsen skal gjøre rede for hvilke uløste problemer man ser på og hva som tilsier at kommunen bør iverksette tiltak på området. Det skal fremkomme hva som er problemets omfang, hvor alvorlig det er og hvem som er eller blir berørt.

Utgangspunktet for ethvert prosjekt er at man står overfor et problem som skal løses. Problembeskrivelsen skal gjøre rede for hvilke uløste problemer man ser på og hva som tilsier at kommunen bør iverksette tiltak på området. Det skal fremkomme hva som er problemets omfang, hvor alvorlig det er og hvem som er eller blir berørt.

Behovsanalyse

Behovsanalysen skal beskrive bredden i aktuelle, konkrete behov relatert til problembeskrivelsen, vurdert i et overordnet perspektiv. Den kan inneholde en kartlegging av relevante interessenter/aktører i en interessentanalyse. Analysen skal få frem hvem som berøres av tiltaket og avdekke interessekonflikter. Analysen må inneholde en vurdering av styrken i de ulike identifiserte behovene og det må fremkomme hvilket behov som skal legges til grunn for den videre utredningen.

Strategiske mål

Det skal angis hvilken forankring prosjektet har i eksisterende strategisk planverk. Med grunnlag i problembeskrivelsen og behovsanalysen skal det defineres mål for effekten av tiltaket.

Alternativanalyse

Med bakgrunn i punktene over skal det utarbeides en alternativanalyse der nullalternativet og fem andre konseptuelt ulike alternativer vurderes som en kost/ nytte analyse. Alternativanalysen skal behandle de mest interessante og realistiske konseptuelle løsningene for det identifiserte behovet.

Resultatet av alternativanalysen skal gi en rangering av alternativene. Anbefalingen bør inneholde en vurdering av om man bør gå videre med ett eller flere alternativer, om det er grunnlag for trinnvis gjennomføring eller inndeling i delprosjekter, og om avhengighet mot andre prosjekter eller realopsjoner knyttet til teknologisk utvikling og mer informasjon tilsier utsettelse.

Alternativanalysen bør inneholde omtale av følgende punkter:

- Investeringskostnad
 - Livssyklus kostnad
 - Miljøimplikasjoner
 - Tilskuddsmuligheter
 - Merverdiavgiftsbehandling
 - Drifts- og kapitalkostnader
 - Beskrive vesentlig usikkerhet og risiko
- **Alternativ 0 - Konsekvenser ved å beholde eksisterende løsning.** Det er viktig å dokumentere konsekvensene ved å ikke løse behovet. Konsekvensene må beløpsfestes og

belyses med hensyn til lovpålagte oppgaver og vedtatte planer. Dette skal utføres av bestillende avdeling og leveres sammen behovsmeldingen.

- **Alternativ 1 - Dekke behovet uten anskaffelse av lokaler.** Ved omlegging/endring av skolekretser, transportløsninger, infrastruktur, tjenstedesign etc. Det kan være mange ulike løsninger i et slikt alternativ, men behovet må løses på en adekvat måte. Dette skal utføres av bestillende avdeling og leveres sammen behovsmeldingen.
- **Alternativ 2 - Utnytte ledig kapasitet i kommunale arealer.** Krever god kontroll på kapasiteter og potensialer i egne bygg (Dette skal utføres av seksjon for drift og forvaltning).
 - Gjennom ombygging/tilrettelegging.
 - Gjennom tilbygg.
- **Alternativ 3 - Anskaffe arealer hos private tilbydere.** Dette skal utføres av Seksjon for eiendom.
 - Kjøpe lokaler. (Strategisk innkjøp av bygg vil da bli viktig).
 - Leie lokaler. (Kontroll på leie-situasjonen og få lyst ut leie-behovet er kritisk).
- **Alternativ 4 - Samlokalisering i pågående utbyggingsprosjekter.** Dette vil kreve mulighet til å kunne utvide og legge til funksjoner i prosjekter som er under utvikling. Dersom dette resulterer i at kommunestyrets utgiftsramme for et prosjekt er for lav, må saken legges fram for kommunestyret for ny politisk behandling.
- **Alternativ 5 - Anskaffe nytt formålsbygg.** Dette utføres av seksjon for utbygging.

Føringer for forprosjektfasen

I løpet av KVV-arbeidet avdekkes det forhold som er vesentlige for en vellykket gjennomføring av prosjektet. Dette kan være forutsetninger for å oppnå nytteeffekter, informasjon om usikkerhet og risiko, eksterne aktørers interesser, krav til kompetanse eller andre ting. I KVV-arbeidet skal det utarbeides en gjennomføringsstrategi for den etterfølgende forprosjektfasen slik at sentral informasjon overleveres fra konseptfasen til forprosjektfasen, og beslutningstaker kan legge nødvendige føringer for det videre arbeidet med prosjektet.

5.3. KVALITETSSIKRING AV KONSEPTVALG (KS1)

Det er ansvarlig behovsmelder som tar stilling til om KVV er klar for kvalitetssikring. Avhengig av prosjetes art og fremdrift kan det i noen tilfeller vurderes om KS1 og KS2 samles i en prosess. For enkelte prosjekt kan behovet for KVV vurderes innen IKT/digitaliseringsprosjekter dersom det er lovreguleringer eller nasjonale krav til obligatoriske løsninger. Etter gjennomført konseptfase skal KVV normalt gjennom kvalitetssikring før videre planlegging.

Kvalitetssikrer skal kontrollere KVV med hensyn på om de angitte alternativene er relevante og gyldige med tanke på behov, strategi, overordnede krav og utnyttelse av mulighetsrommet. Kvalitetssikrer skal videre gjennomføre en egen usikkerhetsanalyse, samt gi sin tilrådning om

beslutningsstrategi. Det skal gis en anbefaling om rangering av alternativene, basert på prissatte og ikke-prissatte virkninger og finansieringsplan.

Dersom det etter KVV er klart at man ikke skal gå videre med prosjektet, er det ikke krav om at kvalitetssikring må gjennomføres.

5.4. BESLUTNING OM KONSEPTVALG

Etter at endelig KS1-rapport er ferdigstilt, skal anbefaling legges frem for kommunestyret med tilråding om konseptvalg eller en plan for videre oppfølging og fremdrift av KVV/KS1- utredningene, eventuelt at det anbefales å ikke gå videre med prosjektet.

Gjennom forprosjektfasen er prosjekteier ansvarlig for å følge opp styringen av prosjektet og vurdere om eventuelle endringer i prosjektet er av en slik størrelse eller karakter at de bør legges frem for kommunestyret.

Ved beslutning om oppstart av forprosjekt tar kommunestyret stilling til prosjektet med tilhørende kostnadsestimat og angitt usikkerhet. Etter beslutning om videre forprosjektering skal det etableres rutiner for endringshåndtering i forprosjektarbeidet.

For prosjekter der forprosjektet ikke kan finansieres innenfor gjeldende bevilgning, skal saken fremmes i den ordinære budsjettprosessen.

5.5. KRAV TIL FORPROSJEKTFASEN

Prosjekter skal normalt være ført frem til fullført forprosjekt. Formålet med forprosjektfasen er at beslutningsmaterialet skal gi tilstrekkelig grunnlag for å vurdere prosjektets usikkerhet, anbefale en kostnadsramme og gi føringer for den etterfølgende styringen av prosjektet.

Styringsdokument

Det skal foreligge et sentralt styringsdokument som skal gi en oversikt over alle sentrale forhold i prosjektet, på en måte som virker retningsgivende og avklarende for alle interne aktører, oppdragsgiver og relevante eksterne interessenter. Styringsdokumentet skal inneholde:

- Overordnede rammebetingelser
- Prosjektstrategi
- Prosjektstyringsplan

Detaljeringen av styringsdokumentet tilpasses prosjektets egenart, risiko og vesentlighet.

Anbefalt kostnads- og styringsramme

Forprosjektet skal utarbeide et estimat over prosjektkostnaden, og hvis aktuelt, over inntektene.

Det skal foreligge en vurdering og analyse av prosjektets usikkerhet som grunnlag for å fastsette styrings- og kostnadsramme. Dersom det er relevant, skal analysen også vurdere usikkerhet for samlet tidsplan og prosjektets nyttevirkninger.

Med utgangspunkt i usikkerhetsanalysen skal det gis en anbefaling om kostnadsramme for prosjektet. I tillegg skal det redegjøres for usikkerhet om risikoavsetninger, prosjektets gjennomføringstid og for nyttevirkningene i prosjektet. Kostnadsrammen er det kostnadsnivå kommunestyret inviteres til å vedta.

Kontraktsstrategi

Ved ferdigstillelse av forprosjektfasen skal det foreligge en utredning av minst to alternative kontraktsstrategier.

Grunnlaget skal være en analyse av egenskapene ved prosjektet som er relevante temaer i anskaffelsesprosesser. Egenskaper ved prosjektet, markedssituasjon og kontraktspartnere påvirker utformingen av den spesifikke kontraktsstrategien.

Det utarbeides vurderinger og anbefaling av

- kontraktsstruktur og kontraktstype
- anskaffelsesprosess - valg av prosedyrer, kvalifikasjonskrav og tildelingskriterier

5.6. KVALITETSSIKRING AV FORPROSJEKT (KS2)

Etter gjennomført forprosjekt skal grunnlagsdokumentasjonen gjennom kvalitetssikring før investeringsbeslutning kan fremmes for kommunestyret. Det er ansvarlig behovsmelder som tar stilling til om forprosjektet er klart for kvalitetssikring.

Kvalitetssikrer skal vurdere kvaliteten i prosjektets arbeid og gi en vurdering av anbefalt kostnadsramme. Dette inkluderer en vurdering av usikkerhetsavsetning, og en vurdering av foreslått organisering og styring i gjennomføringsfasen. Med grunnlag i kvalitetssikringen besluttet det hvorvidt styringsdokumentet anses å ha tilstrekkelig kvalitet til at det kan anbefales kostnadsramme og bevilgning i budsjettet.

Når det er fastsatt kostnadsramme og gitt bevilgning, videreføres prosjektet i detaljprosjekteringsfasen.

5.7. INVESTERINGSBESLUTNING

Etter at endelig KS2-rapport er ferdigstilt, skal saken legges frem for kommunestyret med tilråding om investeringsbeslutning eller en plan for videre oppfølging av prosjektet.

I hovedsak besluttet investeringer i den ordinære budsjettprosessen eller revidert budsjett, men de kan unntaksvis fremmes som egen separat bevilgningssak.

6. ORGANISERING

I henhold til § 14-4, 2. og 4. ledd i kommuneloven er det kommunestyret som beslutter initiering og iverksettelse av investeringsprosjekter gjennom vedtak om økonomiplans/årsbudsjettets investeringsdel. Videre er årsbudsjettet bindende for kommunestyret og underordnede organer, jmf § 14-5. Kommunedirektøren skal foreslå endringer i årsbudsjettet dersom utviklingen i investeringsutgifter (og investeringsinntekter) tilsier vesentlig avvik. Gjennomføring av prosjektet i.h.t. herværende investeringsreglement gjennomføres i regi av kommunedirektøren.

7. RAPPORTERING

Investeringene rapporteres til kommunestyret som en del av tertialrapportene og årsregnskapet. Ved større avvik, rapporteres det i tillegg i forbindelse med øvrige rapporteringsmånedene. Formannskap, hovedutvalg og styre i kommunale foretak får i tillegg til dette orienteringer om enkeltprosjekter innenfor eget ansvarsområde etter behov og forespørsler.

Det skal rapporteres på klima og økonomi for alle investeringsprosjekter i forbindelse med tertialrapporteringer og i årsregnskapet. Klima- og økonomirapporteringen skal vise:

- Regnskap
- Årsbudsjett
- Prognose innenfor året
- Total prosjektramme
- Prognose for hele prosjektet totalt (årsuavhengig kostnadsramme)

Eventuelle mer- eller mindreforbruk skal forklares. Der det er avvik i forhold til årsbudsjett og/eller prosjektrammer, skal løsning foreslås og legges frem i tertialrapport. Forslag til løsning kan være forskyvning mellom år, omdisponering mellom prosjekter eller endret ramme og dermed endret finansiering.

Ved rullering av handlingsprogrammet skal det hvert år foretas en ny vurdering av det enkelte investeringsprosjekt. Dersom kommunestyrets utgiftsramme for et prosjekt er for lav, må saken legges fram for kommunestyret for ny politisk behandling.

Økonomisk sluttrapport

Det skal utarbeides eget sluttregnskap for alle investeringsprosjekt over 25 mill. kroner og 10 mill. kroner for IKT /digitaliseringsprosjekter. For mindre investeringsprosjekt avlegges det sluttregnskap samlet ved nærmeste årsoppgjør. Sluttrapporten skal beskrive prosjektet, måloppnåelse og kravoppfyllelse, økonomi, herunder opprinnelig bevilgning, hvilke endringer som er gjort i prosjektrammen og hvordan investeringen er finansiert, samt læringspunkter og andre relevante forhold. Det inkluderes en klima-sluttrapport i den økonomiske sluttrapporten. Sluttrapportene skal også legges frem for formannskapet.